

Romanda Kadının İtiraf Dili Olarak Mektuplar

Emel Kefeli *

Roman ve hikâyelerde bir anlatım tekniği olarak yararlanılan mektuplar gizli kalmış duygularına da olayları ifşa eden bir vasıta; kişinin kendi kendisiyle hesaplaştığı bir 'iç ben' yolculuğu olarak bilinçaltına en yakın mesafede konumlanan mahrem metinlerdir. Okurda özel bir merak uyandıran mektuplar bir itiraf (mahremiyeti ifşa) aracı olarak bilinçaltından gelen uyarılarla beslenip şekillenerek okurla buluşurlar. Mektuba yakın bir çizgiye yerleşen günlükler de "yazıya geçirildikleri andan itibaren bir başkası tarafından okunmaları muhtemel hale gelen, yazılmış ancak gönderilmemiş mektuplar" olarak değerlendirildiğinde mektup ve günlük birbirini tamamlar bir mahiyet kazanır. Roman/hikâyelerde bilgilendirmek, kişinin iç dünyasını, bilinçaltını yansıtmak, çoksesliliği sağlayarak bir fikri tartışmak, hatta polemiğe girmek veya eleştiri amacıyla kullanılan bu iki tekniğin en belirgin ortak özelliği bir 'itiraf dili' olmalarıdır.

Kadın ve mektup' ilişkisini ele alan bildiri, Lanson'un "mektup insandır ya da daha iyisi insan mektuptur daha da iyisi mektup kadındır"¹ görüşü üzerine temellendirilmiştir. Bu görüş farklı açılardan ele alınabilir:

mektup insandır: mektup içeriğinde insanın iç dünyasını ya da "yazar-kâğıt-kalem" arasında paylaşılan bir dünyayı taşır. Bazen yazarın iç dünyasının derinliklerine süzülebilene bir ışık bazen de yazının yazara direndiği bir metindir.

insan mektuptur: insan, mektup gibi, ruhunun derinliklerinde gizlediği özellikleri ile okunması gereken bir varlıktır; 'yakın okuma'larla metnin farklı bir anlam katmanını açığa çıkarabildiğimiz gibi insana da yaklaştığımızda derinliklerinde / iç dünyasında farklılıklarla karşılaşabiliriz.

"daha da iyisi mektup kadındır": Lanson bu ifadeyle "mektup-insan" ilişkisine cinsiyet merkezli yaklaşır. Kadının ruhunun derinliklerindeki ayrıntıları mektuba gizlediğini; paylaşamadıklarını, söyleyemediklerini - anlaşılamayacağını düşündüğü için olsa gerek-zarın/çekmecelerin içine gizlediği mektuplara emanet ettiğini vurgular. Mektup ya da günlükler kadının mahremi, sessiz çılgınlıklarıdır artık.

Ahmet Hamdi Tanpınar da Lanson'a paralel bir yaklaşımla yazarın mektup türünden yararlanmasını "kadına has hususî bir itiraf dili" araması şeklinde yorumlar².

* İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi.

¹ Geneviève Haroche - Bouzinac, *L'Epistolaire*, Paris, Librairie Hachette, 1995, s.11.

Edebiyatımızda Yazarlar, Kadın Kahramanlar ve mektupları

Tanzimat Döneminden günümüze dek mektup, kahramanların iç dünyalarını yansıtan bir itiraf aracı olarak kullanılır. İlk örneklerden biri Ahmet Midhat Efendi'nin toplumda kadının yeri, evlilik ve kadının eğitimi ile ilgili görüşlerini iki kadın kahramanının mektupları üzerinden kurguladığı *Felsefe-i Zenan*(1870) adlı romanıdır. Eser bir erkeğin bakış açısından aynı eğitimi alan ancak farklı seçimler yapan iki kadının dünyasını ele alır. Hayatı bizzat tecrübe etmeyi tercih eden Zekiye Hanım, Akıle Hanım'a yazdığı mektuplarda (5 mektup) Halep'de gördükleri ve yaşadıklarını anlatır. Duygu ve düşüncelerini paylaşır. Akıle Hanım cevaben yazdığı mektuplarda (4 mektup) onun gözlemlerini değerlendirir ve eleştirir. Evlilik konusunda yanlış bir tercih yapan Zekiye Hanım bu hatasını canıyla ödeyecektir.

Emine Semiye Hanım, kadınları eğitmek, hayata hazırlamak amacıyla kaleme aldığı evlilikte mutluluk için uygun eş seçiminin gerekliliğini işleyen *Bikes'de* (1897) Müstakim (iyi, temiz, namuslu) ile Müstefid'in (faydalanan) evlilikleri ve aile hayatlarını anlatır. Müstakim İstanbul'a yerleşip asil olmayan bir genç kızla, bir yanaşma kızıyla evlenirken; Müstefid eğitimi tamamlayıp memleketine döner ve kendine uygun bir eş seçerek evlenir. Müstakim huzursuz bir hayat yaşarken doğru bir seçim yapan Müstefid'in huzurlu bir aile hayatı vardır. Karmaşık ve zayıf bir kurgu içinde iki farklı aileyi işleyen eserde mektuplar Müstakim'in huzursuz aile hayatını düzenli bir hayat yaşayan Müstefid'e anlatan vasıtaadır. Böylece iki ailenin hayatı, bir diğer ifadeyle iki farklı seçimin sonucu, karşılaştırmalı olarak okura sunulur. Hayat tecrübeleri geniş bir okur kitlesi ile paylaşılır, evlilikte yanlış seçimler ve sonuçları olumlu ve olumsuz iki örnek üzerinden anlatılarak ders verilir. Burada yazar iki gencin aile hayatlarına ait sırları samimî ve gerçeğe uygunluk konusunda güçlü bulduğu bir anlatım tekniği ile okura aktarır.

Nigâr Hanım, içeriği bakımından diğer örneklerden farklı olan *Safahat-ı Kalb*'de (1898/1899) platonik bir aşk yaşayan Armand'nın iç dünyasını anlatır. Eserde mektuplar iç monologların yerini alır ve kahramanın duygularını yansıtan yüzeysel psikolojik çözümlerdir. 19 mektuptan oluşan eserde yabancı isimler taşıyan kahramanlar eserin çeviri olabileceği ya da yazarın çevirici kimliği arkasına gizlendiği izlenimini uyandırır. *Hanımlara Mahsus Gazete* 'de tefrika edilirken önceleri "Fransızcadan" ibaresiyle yayınlanması daha sonra bu ibarenin kaldırılmış olması bu kanaati güçlendirmektedir. Eser Fuad Köprülü'nün değerlendirmesine göre bir roman olmaktan çok aşk mektuplarının derlemesidir. Ancak mektupların zaman ve mekân bakımından birbirlerine bağlı

---

² Ahmet Hamdi Tanpınar, *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi* , İstanbul, 1982 s.464

olmaları, eserin kurgusu zayıf da olsa, bir roman olarak kabul edilmesine neden olur.³ Nigâr Hanım'ın bu romanında Rousseau'nun dünya edebiyatının klasikleşmiş mektup - romanları arasında yer alan *Julie veya Nouvelle Heloise* adlı eserinin tesiri hissedilir.

Muhazarat adlı romanını yayınladıktan sonra Osmanlı toplumunda kadının modernleşme hareketinin önemli bir ismi haline gelen ve kadın haklarını savunulmasında *Nisvan-ı İslam* (1891) ile önemli başlangıç noktası oluşturan Fatma Aliye Hanım'ın *Levayih-i Hayat* (1899) adlı romanı⁴ Mehabe, Fehâme, Sabahat, Nebahat ve İtimad isimli kadın kahramanların birbirleriyle mektuplaşmaları üzerine kurulur. Fatma Aliye Hanım *Levayih-i Hayat'ta*⁵ farklı evlilikleri ele alır. Eğitilmiş, hayatı ve ilişkilerini sorgulayan 'aydın kadın'ın toplum ve aile içindeki konumunu işler. "Anlaşılamayacaksam ne için eğitildim?", "Kim için eğitildim?" gibi sorular kadının mutsuzluğuna neden olur. Nebahat'in "*Hep düşünüyorum. Evet! Bu tahsil ve tedris bu emek ne için!...Bir gün olup da eş yoldaş olacağımız bir adama beğendirmek, dinletmek onun takdirine mazhar olmak için değil mi? Ablam bu kadar çalıştırıldı. Şimdi kime dinletiyor, kime beğendiriyor?*"⁶ ifadeleri eşler arasındaki uyumsuzluğun neden olduğu mutsuzluk ve bu durumun giderilebilmesi için kadın ve erkeğin eğitiminin birbirinden farklı olmamasının gerekliliği üzerinde durur.

Aile, evlilik, eşler arasındaki sevgi, saygı, sadakat, uyum, eğitim farkı ve erkeklerin sadakatsizliği gibi sosyal açıdan önem taşıyan temaların ele alındığı⁷ romanda Mehabe, Fehame, Sabahat Nebahat ve İtimad evlilik hayatlarını, özlemlerini, duygularını mektuplar aracılığıyla birbirleriyle paylaşırlar. İyi bir eğitim alan, "ortak zevk", "düşünce düzeyinde paylaşım" gibi yeni bir medeniyet dairesinden gelen fikir ve kavramlarla tanışan kadın aile içindeki konumunu sorgulamaya başlar. Aynı çatıyı paylaşmak ve hayata karşı eşi tarafından korunmak artık onu tatmin etmemektedir. Farkındalığı gelişen, bilinçlenen kadın, eşiyle ortak zevklerle renklenen bir hayat geçirmek beklentisi içindedir.

İyi eğitim alan bir kadının bunca emeği eş, yoldaş olacağı bir erkek için harcamasını -hele bu erkek onun duygularını hayat felsefesini paylaşamayacaksa- anlamsız bulan İtimad, Nebahat'in mutsuz

---

³ Nazan Bekiroğlu, *Şair Nigâr Hanım*, İstanbul, İletişim Yayınları, 1998, s. 292-296

⁴ *Levâ-yih-i Hayat* ile Balzac'ın *İki Yeni Gelinin Hatıraları* adlı romanı arasındaki paralellik de dikkat çekicidir. Bkz. " İki Farklı Toplumda Kadın ve Evlilik Temalarını İşleyen İki Mektup-Roman" Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, sayı:10, Erzurum, 1998, s.309-315. Evliliğin kadının yükünü arttırdığı ve kendisini geliştirmesini engellediği görüşü Ahmet Midhat Efendi'nin *Felsefe-i Zenan* (1870) adlı eserinde de işlenmektedir. Evliliği erkek yazarın kaleminden kadın bakış açısıyla inceleyen *Felsefe-i Zenan* ile *Levayih-i Hayat* birbirlerini tamamlayan bir eserlerdir.

⁵ Fatma Aliye Hanım (1315/1899) *Levayih-i Hayat*, İstanbul, Hanımlara Mahsus Gazete Matbaası; Demircioğlu Geçtürk, Tülay (2002) *Hayattan Sahneler* (Levayih-i Hayat), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları

⁶ Fatma Aliye Hanım, a.g.e.s. 101-102)

⁷ Yarım kalmış bir eser olan roman Fatma Aliye Hanım'ın son romanı olan *Enin* ile tema ve kahramanları açısından paralellik gösterir. Bkz. Emel Aşa, *Fatma Aliye Hanım Hayatı- Eserleri-Fikirleri*, İstanbul, 1993, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora tezi)

evlilik tablosu karşısında kapıldığı karamsarlığı eleştirir: Onun “*Bu tahsil ve tedris bu emek ne için*” sorusunu bir baka soruyla cevaplar :“*insan olmak insanlığı anlamak içinde yaşadığı cihanı öğrenmek için yani kendimiz için değil mi?*”⁸ . Bu iki genç kadının zihninde belirginleşen sorular, ilerleyen yıllarda kadına “kendisi için var olmaya hakkı olduğunu “ hatırlatacak ; eğitimin sadece eşi için değil kadının bizzat kendisi için gerekli olduğu fikrinin oluşmasına ve genç neslin bilinçlenmesine zemin hazırlayacaktır.

Levayih-i Hayat'ta Sabahat'in başkaldırısı, Fehame'nin katlanması mutsuz iki genç kadının farklı koşullardaki davranışlarıdır. Geleneklere başkaldıran, “hayatını istediği gibi yönlendirme özgürlüğüne sahip kadın” tavrıyla hareket eden Sabahat, Batı uygarlığı aracılığıyla tanıştığı yeni kavramlarla düşünen, sorgulayan “yeni kadın” tipine örnektir. Başkaldırısında ekonomik özgürlüğünün önemli bir payı vardır. “evliliği sürdürmek istemeyen” / “eşinden ayrılmak isteyen kadın olmak” ve bu konumda toplum içinde hayatını devam ettirmeyi göze almak 19.yüzyıl için cesurca dile getirilmiş, ancak uygulaması kolay olmayan bir karardır. 21.yüzyıl için de böyle bir kararın aynı cesareti gerektirdiğini söylemek pek yanlış olmayacaktır.

Bu toplumsal meselelerin kadın kahramanların mektuplarında 1899'da cesurca ifadesi mektubun kadın için bir itiraf dili olduğu kadar bir itiraz dili haline geldiği görüşünü doğrular mahiyettedir.

Servet-i Fünun döneminde romantik unsurların ağırlıklı olduğu, ayrıntılı tasvir ve tahlilleri içeren aşk, evlilik ve ihanet temalarını işleyen eserlerde psikolojik içeriği destekleyen bir tekniktir artık mektuplar. (Bafıralı Yanko, Safveti Ziya Faik Ali, Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Halit Ziya Uşaklıgil, Mehmed Rauf gibi yazarların hikayelerinde ön plana çıkarlar. İtiraf dili olma özellikleri de devam eder.

Safveti Ziya'nın *Hanım Mektupları* fikir açısından zayıf, karakter tahlillerinde başarılı olmamasına karşın mektubun “kadının itiraf dili” olarak kullanılması bakımından dikkate değer bir örnektir. Kadına ve kadın duygularına özel bir yer veren yazar mahrem kalan duyguların itirafı için mektuptan yararlanır. Mektupların başında yer alan “menekşe kokulu,açık eflâton bir kâğıt üzerine yazılmış”⁹, “ köşesinde kabartma kûfi ile Perizat yazılı, gayet hafif leylâk kokusuyla muattar, düz beyaz kâğıtlar üzerine”¹⁰ gibi notlar kadın ruhunun inceliğini, ayrıntılara gizlediği duygularını yansıtan dikkat çekici ibarelerdir. Dönemin marazî duyuş tarzını yansıtan *Hanım Mektupları*'nın

---

⁸ Fatma Aliye Hanım, a.g.e.s.106)

⁹ Servet-i Fünun, cilt XIII,nr.316,20 Mart 1313, s.51-56

¹⁰ Servet-i Fünun, cilt XIII,nr.319,10 Nisan 1313, s.106-111

ortak özelliği kadının iç dünyasını ve çektiği aşk acılarını ve duygularını itiraf ettiği belgeler olmalarıdır.

Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun "İki Mektup"¹¹ adlı hikâyesi evlilik hayatları ile ilgili sırları ve mutsuzluklarını paylaşan iki genç kadının Azra ile Selma'nın mektupları üzerine kurulur. Azra ile Gıyaseddin Bey'in ilişkisini "birinin dudaklarını Fuzulî dikmiş, diğerinin kulaklarını Shakespeare tıkamıştı" ifadesiyle tanımlayan yazar Doğu-Batı ikilemini de vurgulayarak ailelerinin kararı ile evlendirilen kültürlü genç kızların eşleri ile aralarındaki uçuruma dikkati çeker. Halide Edib'in 'Refik Cemal ile Neriman' ve 'Refik Cemal ile Handan' ilişkilerinde ayrıntılı olarak işlediği 'farklı eğitim alan kişilerin uyumsuz beraberlikleri' meselesinde de mektuptan yararlanılması, mektubun kişinin iç dünyasını açıklamada kullanılan özel bir vasıta olma özelliğini ön plana çıkarmaktadır.

Cumhuriyet döneminde, özellikle kadın yazarlar tarafından - kişiliği gelişmiş, özgür düşünebilen, erkekle aynı hak ve özgürlüğe sahip olduğunun bilincinde olan yeni kadın tipini teklif eden romanlarda mektupların kullanılması gizli kalmış duyguları açığa çıkarmak ve bir konuyu / bir karakteri farklı açılardan ayrıntılı biçimde yansıtılabilmek/çoksesli olabilmek amacına yöneliktir. Halide Edib Adıvar, Şükûfe Nihal, Halide Nusret Zorlutuna, Güzide Sabri, gibi yazarlar mektuplardan "kadının itiraf dili" olarak yararlanırlar.

Halide Edib, Yakup Kadri'nin "bunalan, gıryan kadının hikâyesi" ifadesiyle tanımladığı *Handan*(1912) adlı romanında "toplumda ve özel hayatında aradığını bulamayan, anlaşılmayan ve çevresine yabancılaşan" bir kadını anlatırken güçlü şahsiyetlerin anlaşılmasının zorluğuna ve onların ölümlerinden sonra da yorumlanabileceklerine işaret eder. Bu düşüncesini romanda âdeta yazarın sözcüsü durumunda olan, insanı yaşadığı ortam ve şartlar itibariyle gözlemleyip önyargılardan arınarak değerlendiren, genç neslin temsilcisi Haşim'in gözlemlerinde somutlaştırır..

Hüsnü Paşa'ya yazdığı fakat göndermediği mektuplar, Handan'ın kendisini tahlil ettiği, gizli duygu ve düşüncelerini ifşa ettiği mektuplardır. Handan bu uzun mektupları yırtar ve çöpe atar. Bu tavrı onun iç dünyasındaki fırtınaları- belki de anlaşılamayacağını düşünerek- gizlemek istediğinin işaretidir. Türk romanında mektubun anlatım tekniği olarak en başarılı kullanıldığı örneklerden birisi olan *Handan* eğitilmiş kadının iç dünyasındaki fırtınaları ve toplumdaki yalnızlığını ifşa eden bir örnek, Fatma Aliye Hanım'ın başlattığı itirazların yıllar sonra vardığı noktadır âdeta...

---

¹¹ Servet-i Fünun, cilt XX,nr.516, 18 Kânun-sâni 1316 (Hikâyenin başında Halit Ziya Bey'e ibaresi yer almaktadır.)

Halide Edib, 29 Temmuz 1908'de "Beşiği sallayan el dünyaya hükmeder." başlıklı yazısında kadının toplumdaki sorumluluklarını ve eğitilmesinin önemini şöyle anlatır :

" Bize –İngilizlerin tabiriyle- yuvarlak bir tahsil lazım; zihnimizi kocakarı masallarından temizleyecek zaman geldi. Bizi rafa konulup bakılacak, gözlerinizin hazzı için imal edilmiş biblolar yahut evinizde istirahat-ı maddiyenizi temin edecek hizmetkârlar sırasına koymayınız. Biz, âmâlinizi kuvveden fiile getirecek düşünür, kavî, iradetli, mesul erkekler yetiştirmek için düşünür, kavî, iradetli, mesul kadınlar olmak isteriz. Biz bugün daha kadın imzalı âsâr-ı nefise vücuda getirebiliriz iddiasında değiliz. Bu devir iştihar, gösteriş devri değil. Bu devir çalışmak devri. Bize mektep, bize on senelik bir himmet, bize kadınların anlayacağı ve onlara çalışmak, erkekler kadar çalışmak lüzumunu anlatacak tarzda âsâr yazınız. Osmanlılığın cinsi tefrik edilmiyor, niçin kadınları edilsin. Her cemiyet-i mütemeddine gibi Osmanlılık da ailelerden mürekkep bir heyet-i içtimaiyedir. Bu heyet eczasının ayrı ayrı vazifesi var ve aileleri iki kuvvetten müteşekkildir: Kadın, erkek! Erkekler bu milleti adam edecek, fakat erkekleri de kadınlar adam edecek. Bize mektep! Mektep! Mektep!. "Beşiği sallayan el dünyaya hükmeder."

Halide Edib bu görüşlerini daha sonra *Handan* adlı romanında (1912) eğitilmiş kadının toplum içindeki yalnızlığını iç dünyasını, itiraz ve itiraflarını Handan'ın mektupları üzerinden anlatacaktır.

Halide Nusret Zorlutuna, *Sisli Geceler'de*¹² Millî Mücadele döneminde bir ailedeki karşılıksız aşk ilişkilerini mektuplarla anlatır. Roman kişilerinin duyguları birer itirafname özelliği taşıyan mektuplarda açıklanır. Yüz yüze söylenemeyen, rahatça ifade edilemeyen duygular, mektuplarla açığa çıkarılmaktadır. Şükufe Nihal Başar'ın *Çöl Güneşi*¹³ adlı romanında da mektuplar ve günlükler acemice kullanılmış olsalar da kadının herkesten gizlediği iç dünyasıyla ilgili sırları ifşa eden kaynaklardır.

Leyla Erbil'in *Mektup Aşkları* (1989) yedi gencin (Ahmet, Jale, Ferhunde, Sacide, İhsan, Zeki, Reha) birbirlerine yazdıkları, aşkı, toplumu ve insan ilişkilerini sorgulayan mektuplardan oluşur. İdeallerini iyi belirleyememiş ya da zaman içinde ideallerinden uzaklaşmış gençlerin mutsuz kişiler olarak toplum içinde sürüklenişleri ve pişmanlıkları anlatılır. Farklı bir zaman dilimine ilişkin duygular ve değişim işlenirken mektuplar bu değişimin en yakın tanıklarındır.

Oya Baydar *Kedi Mektupları*'nda (1993) 1980'de askeri darbe sonrasında ülkelerinden kaçıp Avrupa ülkelerine sığınan kişilerin Berlin duvarının yıkılışına, sosyalist sistemin çöküşüne şahit olmaları, umutlarını, hayallerini, inançlarını kaybetmelerini işler. Ülkelerinden uzakta kendilerini yalnız, kimliksiz hisseden bu insanların hüznüleri, kendileri ile hesaplaşmaları ve hayatı sorgulamaları 'kedi bakış açısı'ndan kedilerin birbirlerine gönderdikleri "koku mektupları " ile

¹² Halide Nusret Zorlutuna, *Sisli Geceler*, Orhaniye Matbaası , İstanbul, 1341, 240 s.

¹³ Şükufe Nihal Başar, *Çöl Güneşi*, İstanbul, 1933, 100 s.

anlatılır. Siyasî bir içeriğe sahip olan bu mektuplarda yazar ‘kedi bakış açısı’ndan yararlanarak bu hesaplaşmaya mesafeli ve tarafsız bir duruş sergiler. Akıl dışında farklı bir kaynaktan yararlanmayı (sezgisel yaklaşım) ifade eden “koku mektupları” ise özgün ve nesnel bir öz değerlendirme arayışının işareti olarak görülebilir.

Ayfer Tunç, ilk baskısı 2003 de yayınlanan *Taş-Kağıt-Makas* adlı öykü kitabının içinde yer alan, 2011 ve 2012 de tek öykü olarak tekrar basılan *Suzan Defter’de* mektup yerine iki farklı kişinin -Ekmel ile Derya’nın- aynı zaman dilimini yansıtan günlüklerini kullanarak kahramanların iç dünyalarını anlatır. Paralel günlükler olarak adlandırabileceğimiz bu teknik -Ekmel’in ve Derya’nın yazdıklarını ayrı ayrı okumak/ metni tek ve çift sayfalar üzerinden okumak gibi- okura farklı okuma yöntemleri sunarken günlükleri okurken karşılaştığı birbirini reddeden gerçekler karşısında onu düşünmeye ve sorgulamaya yöneltmektedir.

Sonuç olarak, kadının modernleşme ve sosyal kimlik kazanma sürecini edebî eserler ve kadın kahramanlar üzerinden okurken yazarların özellikle de kadın yazarların mektuplardan ‘bir itiraf ve itiraz dili’ olarak yararlandıkları görülür. Yaşanmışlıklar üzerinden yaşan(a)mamışları, söylen(e)memişleri ifade eden, bu ‘mahrem metinler’ kadının iç dünyasının, hayat mücadelesinin gizli tanıklarındırlar. 21.yüzyılda da yazarların kaleminde aynı özelliklerini korumaktadırlar.